Hovedtallsanalyse

Driftsinntekter

Driftsinntekter **Samlede driftsinntekter 2019 i prosent**

Molde kommunes driftsinntekter består av: formues- og inntektsskatt, eiendomsskatt, rammetilskudd fra staten og øvrige driftsinntekter som inntektsføres direkte i avdelinger/enheter.

Samlede driftsinntekter var i 2019 knappe 2,3 mrd. kroner. Dette er en økning på 92,8 mill. kroner (4,3 prosent) fra 2018. Kommunens skatteinntekter var på 799,3 mill. kroner. Dette er en økning på 22,3 mill. kroner (2,9 prosent) fra 2018. Eiendomsskatten økte med 0,6 mill. kroner til 97,7 mill. kroner. Netto rammetilskudd økte med 56,1 mill. kroner (8,9 prosent). Hovedforklaringen er at både innbyggertilskuddet og utgiftsutjevningen bidro til sterk økning i rammetilskuddet fra 2018 til 2019. Videre inngår inntektsutjevningen her med 27,1 mill. kroner. Dette er hovedårsaken til en merinntekt sammenlignet med budsjettet. Brukerbetalinger, andre salgs- og leieinntekter samt overføringer er økt med 13,8 mill. kroner fra 2018 til 2019. Dette er en økning på 2,1 prosent og tilsvarer en normal årlig økning.

Prosentvis fordeling av kommunes brutto driftsinntekter på 2 267,6 mill. kroner viser at rammetilskuddet og skatteinntektene er de viktigste inntektskildene til kommunen. Den største inntektskilden i 2019 var skatt på inntekt og formue med en andel på 35,2 prosent. Den neste var rammetilskuddet på 30,4 prosent. De frie inntektene utgjorde 65,7 prosent av inntektene og andelen har økt med 0,8 prosentpoeng siden 2018. Eiendomsskatten er også en fri inntekt, men den bestemmer kommunen selv og er ikke en del av inntektssystemet. Denne utgjorde 4,3 prosent av kommunes inntekter i 2019, en nedgang på 0,2 prosentpoeng siden 2018. Andre driftsinntekter og overføringer består av brukerbetalinger, salgs- og leieinntekter, andre statlige og private overføringer og andre skatter. Disse inntektene utgjorde 30,0 prosent av kommunes inntekter i 2019. Dette var en reduksjon på 0,6 prosentpoeng fra året før.

Driftsutgifter

Driftsutgifter (Beløp i 1 000 kroner) **Samlede driftsutgifter 2019 i prosent**

Molde kommunes driftsutgifter kan deles inn i følgende hovedtyper: lønn og sosiale utgifter, kjøp av varer og tjenester som inngår i produksjonen, kjøp av varer og tjenester som erstatter egenproduksjon og andre

utgifter som tilskudd, overføringer og avskrivninger.

Driftsutgiftene økte fra 2018 til 2019 med 165,6 mill. kroner (7,6 prosent). Økningen i lønn og sosiale utgifter var på 106,9 mill. kroner (7,4 prosent). Kjøp av varer og tjenester som inngår i tjenesteproduksjonen økte med 3,4 mill. kroner, mens kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon økte med 20,8 mill. kroner. I 2019 utgjorde lønn og sosiale utgifter 70,0 prosent av de totale driftsutgiftene, mens andelen i 2018 utgjorde 66,1 prosent. Det var lønn og sosiale utgifter som økte mest i 2019 på utgiftssiden og de økte samlet mer enn den totale inntektsøkningen.

Langsiktig gjeld

Pensjonsforpliktelser og annen langsiktig gjeld (Beløp i 1 000 kroner)

Langsiktig gjeld i morselskapet består av pensjonsforpliktelser, obligasjonslån og andre lån. Til sammen viser balansen en langsiktig gjeld i Molde kommune på 6,2 mrd. kroner. Siden Molde kommune tar opp lån til kommunale foretak for så å låne ut til de, gir det et riktigere bilde å korrigere for disse utlånene. Korrigeres det for disse utlånene (konserninterne langsiktige fordringer) blir langsiktig gjeld ved utgangen av 2019 på 3,6 mrd. kroner. Dette er en økning på 100,7 mill. kroner siden 2018. Økningen skyldes alene økning i pensjonsforpliktelser. Annen langsiktig gjeld har blitt redusert. Hovedårsaken til det er at ubrukte lånemidler er redusert og at alle investeringer i Molde kommune ikke er finansiert opp i 2019. Det siste fremkommer av udekket beløp i investeringsregnskapet på 93,2 mill. kroner. Dette må dekkes opp og det vil øke langsiktig gjeld.

Finanstransaksjoner

Eksterne finanstransaksjoner (Beløp i 1 000 kroner)

Finansinntektene består av renteinntekter, utbytte og eieruttak, gevinst på finansielle omløpsmidler samt mottatte avdrag på utlån. Disse inntektene var på 157,0 mill. kroner i 2019. Dette er en økning på 9,4 mill. kroner fra 2018. Hovedårsaken er gevinst på finansielle instrumenter på 7,8 mill. kroner. Endring i føring av konserninterne renter og avdrag er årsaken til den store endringen fra 2017 til 2018. Det vil si at det er et brudd i tidsserien og at de to siste årene ikke kan sammenlignes direkte med de to foregående årene.

Finansutgiftene består av renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter samt avdragsutgifter. Samlede finansutgifter ble 161,2 mill. kroner i 2019. Av dette var 59,6 mill. kroner renteutgifter og 101,4 mill. kroner avdragsutgifter. Renteutgiftene økte

med 9,7 mill. kroner og skyldes høyere rente og økt gjeld. Avdragsutgiftene økte med 7,4 mill. kroner.

Arbeidskapital og likviditet

Endringen i arbeidskapitalen skal si noe om hvorvidt kommunens betalingsevne har forbedret eller forverret seg i løpet av året. Det kreves allikevel en nærmere analyse av resultatet for å kunne si om den reelle betalingsevnen har økt. Molde kommunes arbeidskapital, beregnet som differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, er ved utgangen av året 183,8 mill. kroner. Arbeidskapitalen er redusert med 259,7 mill. kroner i 2019. Dette indikerer at kommunens betalingsevne har forverret seg klart i 2019.

Hovedforklaringen til at arbeidskapitalen har svekket seg så klart er at beholdningen i bank er klart svekket til tross for opptak av likviditetslån. Det er flere grunner til dette. Det som har svekket arbeidskapitalen mest er at kommunen har brukt opp sine ubrukte lånemidler og i tillegg har udekket i investeringsregnskapet på 93,2 mill. kroner som tærer på likviditeten. Dette er i utgangspunktet ikke noe problem da ubrukte lånemidler finnes i konsernet til å dekke dette, men det ligger hos de to kommunale foretakene ved utgangen av året. Ubrukte lånemidler har tidligere bidratt til å styrke arbeidskapitalen.

Endring i arbeidskapital (Beløp i 1 000 kroner)

Videre er det noen forhold som tærer på likviditeten til kommunen. Premieavviket (pensjon) var ved årsskiftet på netto 188,0 mill. kroner. Premieavviket er utgifter som er betalt, men som en følge av gjeldende regnskapsregler skal amortiseres (fordeles) over 7, 10 eller 15 år. Dette forholdet tærer kraftig på kommunens likviditet. Premieavviket økte med 36,1 mill. kroner i 2019. Selgerkreditten til Moldekraft AS, etter salg av aksjer i 2007, utgjør ved årsskiftet 17,8 mill. kroner. (Denne er løst inn i 2020.)

Hovedkonklusjonen er at likviditeten i Molde kommune ved årsskiftet er klart svekket. Tidligere har likviditeten vært svært god. Nå er vi inne i en periode der den må følges tettere for at kommunen til enhver tid skal ha tilstrekkelig likviditet. Det ble tatt opp et likviditetslån i slutten av desember som skal innløses i september. Etter alle solemerker må dette likviditetslånet erstattes av et nytt likviditetslån når den tid kommer.